

Skulle åter nämndens beslut få öfverklagas, synes mig nu gällande författning derom föga billig eller lämplig. Enligt densamma gäller den ändring, som kan vinnas, i vanligast förekommande fall endast den klagande; mig synes deremot, att om något pris är origtigt för en, så är det ock origtigt för alla, att ändring således bör gälla alla, och detta så mycket hellre, som författningen för vissa fall sådant föreskrifver.

På grund af hvad jag anfört, får jag vördsamt hemställa:

att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om sådana ändringar i nu gällande författningar angående sättet för markgångsprisens sättande och deras öfverklagande, som kunna vara af behovet och erfarenheten påkallade.

Stockholm den 21 Januari 1878.

Er. Gust. Boström.

N:o 10.

Af Herr Friherre A. Cederström: Om underdånig skrifvelse rörande inrättande af ett fiskeri-institut och anslag för sådant ändamål.

Förberedelserna till och utarbetandet af den Kongl. Fiskeristadgan af den 29 Juni 1852 egde rum under en tid, då det icke ännu var allmänare känt, att konstbefruktning af fiskarternas rom kunde med biträde af andra insigter i fiskodling utsträckas till verkliga hashållningsmetoder i

fisket och ännu år 1852 voro meddelanden till allmänheten uti sådana ämnen mycket obetydliga från andra länder. År 1855 bekantgjordes i ett Kongl. hushållningssällskaps handlingar något härom genom en af Professor C. J. Sundevall om fiskeriundersökningar i Stockholms skärgård afgifven berättelse, deri han uppställer 12 allmänt viktiga, olösta frågor, för hvilkas besvarande undersökningar borde fortgå.

Kort derefter blef, under Landtbruksakademiens förvaltningskomité's order, för fisket tillsatt en statsagronom, hvars hufvudsakliga uppgift skulle vara att lemna upplysningar och tillhandagå med råd i fiskodling m. m., för att sålunda gifva ökad spridning åt denna kunskap.

Behovvet af fortsatta undersökningar i hithörande ämnen framstod dock med allt större anspråk att fyllas, och genom nådigt Kongl. bref af den 12 Februari 1864 tillsattes därför vid Kongl. Landtbruksakademien en fiskeriintendent, hvilken, biträdd af två assistenter, skulle fullfölja de erforderliga undersökningarne och derjemte taga sådan öfersigt af fiskeriet i sötvattnen och Östersjön, att naturkunnigheten blefve lagstiftningen till hjälp och fiskeriyrket derigenom förbättradt och framåtdrifvet.

Emellertid har denne intendent blifvit så öfverhopad med praktiska frågors behandling, att de naturhistoriska undersökningarne fått stå tillbaka och de 12 angelägna frågorna*) ännu icke erhållit sin välbehöfliga lösning.

*) Dessa lyda sålunda:

1:o. Behöfves en noggrannare kännedom om den ålder vid hvilken de olika fiskarterna bli fortplantningsskickliga. De minsta och till utseende obetydligaste äro på förut anförda grunder lika viktiga som de större och för menniskan direkte nyttiga.

2:o. Fiskarternas tillväxt efter denna tid, och lifslängd.

3:o. Ytterligare npplysning öfver flera fiskarters utveckling i ägget och under deras tidigare lifsperiod.

4:o. Strömmingsynglets beteende ute på djupet.

5:o. Utredande af de olika strömmingsracerna.

6:o. Ålens fortplantnings-historia.

7:o. Lek och lekställen för diverse fiskar, särdeles torsken och flundrorna.

8:o. Uppgörandet af en fauna eller flora, som innefattar de lägre djur- och växtformerna i Skärgården eller i Östersjön, med uppmärksamhet på de djupsregioner, der arterna vistas. Detta viktiga arbete torde endast kunna företagas delvis, i form af monografier för särskilda klasser eller ordningar.

9:o. Utredandet af de allmännast förekommande lägre djurarternas lefnads-sätt, äggläggning, förvandlingar och tillväxt.

10:o. Motsvarande undersökningar för de lägre växterna.

Det har således visat sig att vetenskaplig utredning om åtgöranden till fiskeriernas förbättring på denna väg icke står att vinna.

Några åtgärder måste dock vidtagas för att till allmänhetens kännedom och gagn bringa i dagen hvad som genom enskilda personers forskningar och rön såväl inom som utom fäderneslandet blifvit till fiskets förkofran åtgjort; och skulle detta i och för sig blifva värdefulla bidrag till en grundligare och sannare kännedom om djur och växter samt deras inbördes förhållande till hvarandra i sjöar och strömmar, än den som nu är allmän. De 12 frågorna af Sundevall, som närmast afse fortsatta undersökningar rörande Östersjön och insjöarne i vårt land, kräfvat sin härd för stadig bearbetning. Detta behof är nu så mycket oafvisligare, som Kongl. Maj:t efter landstings och hushållningssällskaps hörande till Riksdagen inkommit med förnyadt förslag om tillsättande af fiskodlingsinstruktörer och fiskeritillsyningsmän, utan att man kan göra sig reda för huru tillfälle skall kunna beredas dem att inhemta tillbörlig och tillförlitlig kunskap uti hithörande ämnen. Af den Kongl. Propositionen synes visserligen, att fiskeriintendenten anser dessa fiskodlingsinstruktörer kunna erhålla nödiga kunskaper vid två för tillfället inrättade skolor i landet, men hvarifrån de erforderliga lärarekrafterna skola tagas, derom finnes ingenting nämndt. Att tillsätta instruktörer, som icke hade andra insigter i ämnet, än hvad de genom studerande af hvarje läns-stadga inhemtad, vore visserligen icke att ingifva den fiskande personalen förtroende till dessas duglighet, äfven om uti deras kunskaper ingår kännedom om rombefruktning, ty mångahanda rön så i afseende på växtlifvet som i synnerhet på förökandet af fiskarternas födoämnen under de olika åldrarna på de olika djupen samt ett riktigt bedömande af alla de för skilda fiskslag menliga förhållanden, som kunna uppstå, äro för dessa instruktörer nödvändiga, så vidt deras verksamhet skall blifva till åsyftadt gagn.

För fiskeriernas förbättring vore således viktigare än något annat att inrätta ett fiskeriinstitut, förenadt med vetenskaplig försök-station, hvars lärareplatser besattes af män med framstående duglighet och insigter: i *Zoologi*, för bibringande af kunskap om fiskarterna och den lägre djurverlden

---

11:o. Försök att i massa uppföda eller genom artificiella medel befördra förökningen af de arter, som utgöra fiskarnas föda.

12:o. Utredandet af orsaken till strömmingens tidtals skeende förminskning. Det kan möjligtvis följa lätt nog såsom ett corollarium af några bland de föregående problemen.

i vattnet, som utgör en hufvudsaklig del af fiskarnes föda, i *Botanik* för undervisning om sjöväxter och alger, samt i *Praktiskt fiske*, navigation, fiskredskapstillverkning och meteorologi. Dessa borde biträdas af underlärare som gingo öfverlärarne tillhanda vid undervisningen och de försök och öfningar, som verkställes.

Bästa platsen för en sådan skola vore vid en flodmynning ju närmare saltsjökust desto bättre, då utväg derigenom kunde yppas att få kanaler (för undersökning och uppfödande af olika fiskarter m. m.) matade med rinnande vatten. Kunde skolan dessutom förses med en ångbåt, inrättad för utflygter till fiskes-orter af betydelse eller till platser, som för undervisning och undersökningar voro af särskildt intresse, skulle detta vara af stort värde.

Skolan torde böra inrättas för 10 elever med tvåårig kurs, så att fem elever årligen antagas.

För att en sådan anstalt må komma till stånd, får jag vördsamt hemställa, att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla,

det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета och till en kommande Riksdag inkomma med förslag till inrättandet af ett fiskeriinstitut, förenadt med vetenskaplig försök-station, och att Riksdagen för detta ändamål ställer till Kongl. Maj:ts förfogande ett förslagsanslag af 2000 kronor.

Stockholm den 21 Januari 1878.

A. Cederström.